

Стату́т (лат. statutum, від лат. statuo — встановлюю, вирішую) громадської організації — встановлений засновниками організації обсяг правил, які регулюють діяльність організації, її відносини з іншими організаціями та громадянами, права й обов'язки у певній сфері суспільних відносин.

Цей установчий документ являє собою цілий комплекс правил, прийнятий самою громадською організацією, покликаний організувати і врегулювати діяльність цієї організації найкращим чином. Зміст статуту не повинен суперечити законодавству, що регулює діяльність громадських організацій.

Статути громадських організацій характеризуються своїми особливостями.

Наявність статуту, відповідно до Закону України «Про громадські об'єднання», є необхідною умовою утворення, реєстрації та діяльності будь-якого виду громадського об'єднання зі статусом юридичної особи, а у випадку громадської організації, яка створюється без статусу юридичної особи – на розсуд засновників такої організації.

Статут має бути затверджений на засіданні установчих зборів засновників організації, яких повинно бути не менше двох осіб.

Вимоги до змісту статуту громадської організації встановлює стаття 11 Закону України «Про громадські об'єднання», яка закріплює основні вимоги до статуту організації. Згідно з цією статтею статут має містити відомості про:

- найменування громадського об'єднання та за наявності — скорочене найменування. Найменування організації складається з двох частин — загальної та власної назв. Загальна назва повинна вказувати на організаційно-правову форму громадського об'єднання (громадська організація або громадська спілка);

Статут громадської організації зі статусом юридичної особи

Автор: oadmin

14.02.2018 16:17 -

- мету (цілі) та напрями його діяльності. Громадське об'єднання – створюється та діє для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів. Згідно Закону “Про об'єднання громадян”, який діяв раніше, громадські організації могли працювати тільки на розвиток своїх членів, для спільної реалізації своїх прав і свобод;

- порядок набуття і припинення членства (участі) у громадському об'єднанні, права та обов'язки його членів (учасників). Статут повинен визначати вік членів громадської організації, орган, який приймає членів, та за яких умов особа може добровільно припинити членство або може бути примусово виключена;

- повноваження керівника, вищого органу управління, інших органів управління громадського об'єднання, порядок їх формування та зміни складу, термін повноважень, а також порядок визначення особи, уповноваженої представляти громадське об'єднання, та її заміни (для громадських об'єднань, що не мають статусу юридичної особи);

- періодичність засідань і процедуру прийняття рішень керівними органами громадського об'єднання, у тому числі шляхом використання засобів зв'язку. Вказується частота скликання засідань, орган чи посадова особа, яка скликає, за яких умов орган є правомочним (має право приймати рішення), порядок прийняття рішень (за яких умов рішення вважається прийнятим);

- порядок звітування керівних органів громадського об'єднання перед його членами (учасниками). Постійно діючі керівні органи об'єднання звітують вищому органу управління. У статуті вказується як часто та у якій формі.

- порядок оскарження рішень, дій, бездіяльності керівних органів громадського об'єднання та розгляду скарг. Дане питання, як правило, належить до компетенції Ревізійної комісії або вищого органу управління;

- джерела надходження і порядок використання коштів та іншого майна громадського

об'єднання.

- порядок створення, діяльності та припинення діяльності відокремлених підрозділів громадського об'єднання (у разі їх створення громадським об'єднанням, яке має намір здійснювати діяльність зі статусом юридичної особи). Обов'язково зазначається до компетенції якого органу управління належить дане повноваження, а також які органи створюються у структурному підрозділі, їх повноваження, частота скликання, правомочність та порядок прийняття рішень;

- порядок внесення змін до статуту;

- порядок прийняття рішення щодо саморозпуску або реорганізації громадського об'єднання, а також щодо використання його коштів та іншого майна, що залишилися після саморозпуску, — для громадського об'єднання, яке має намір здійснювати діяльність зі статусом юридичної особи.

У статуті громадського об'єднання можуть бути передбачені додаткові положення щодо утворення, діяльності і саморозпуску чи реорганізації громадського об'єднання, що не суперечать закону.

Враховуючи, що в основному громадські об'єднання є неприбутковими, то й вимоги до їх статутів також містяться і в Податковому Кодексі України. Згідно пункту 133.4.1. Податкового Кодексу для набуття статусу неприбутковості громадські організації повинні:

- передбачати в своїх статутах заборону розподілу отриманих, як доходів, так і прибутків серед засновників (учасників), членів такої організації, працівників, членів органів управління і пов'язаних осіб;

- передбачити в своїх установчих документах передачу активів одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зарахування до доходу бюджету у разі припинення юридичної особи – неприбуткової організації (у результаті її ліквідації,

Статут громадської організації зі статусом юридичної особи

Автор: oadmin

14.02.2018 16:17 -

злиття, поділу, приєднання або перетворення). Це означає, що якщо неприбуткова організація вирішить припинити свою діяльність, то вона повинна в статуті передбачити передачу всіх активів іншій неприбутковій організації, і тільки відповідного виду. Організація також має право зараховувати свої активи до бюджету при своїй ліквідації. Даний пункт був і раніше в законодавстві, але при внесенні змін до Податкового Кодексу України, перелік, коли вона повинна передавати свої активи, було розширено. Це не тільки ліквідація, а й в момент злиття з іншою організацією, її поділу, приєднання або перетворення.

Не менш важливим пунктом Податкового Кодексу є п.133.4.2., яким встановлено, що неприбуткові організації повинні всі свої доходи (прибутки) використовувати тільки для реалізації мети, цілей, завдань та напрямків діяльності. Тому, громадським організаціям слід звернути увагу на пункти статутів, де прописана мета діяльності, ціль її або завдання, напрямки діяльності, і переглянути наскільки вони погоджуються з джерелами фінансування організації, бо джерела фінансування – це доходи (прибутки). Доходи повинні витратитися на статутні напрямки діяльності. І джерела фінансування повинні бути зазначені, чітко регламентовані в кожному статуті неприбуткової організації.

Звертаємо увагу, що у статуті вже не вимагається вказувати ні юридичну адресу, ні навіть населений пункт, у якому знаходиться громадська організація. Тому зміна офісного приміщення організації тепер не потребує внесення змін до її статуту.

Підсумовуючи вищесказане, з метою уникнення проблем при реєстрації, а також у процесі діяльності громадської організації, потрібно правильно складати статут з юридичної точки зору з урахуванням всіх вимог законодавства, що регулює відносини щодо громадських організацій.